

Asia: VN/30268/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yrityksille myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta vuosina 2024-2030 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Meriteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Yhdistys edustaa Suomen meriteollisuutta, jonka liikevaihdosta yli 90 prosenttia tulee tyypillisesti viennistä. Ala työllistää n. 30 000 henkilöä ja muodostuu noin 1100 yrityksestä, joiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 8 miljardia euroa. Meriteollisuuden yritykset toimittavat laivojen lisäksi myös laitteita, järjestelmiä ja suunnittelua kaikkiin laivatyyppihin globaalisti. Suomen Teollisuussijoitus Tesi totesi selvityksessään viime vuonna, että alan yritykset suuntaavat vahvasti kansainvälisille markkinoille.

Emme näe estettä Group Explorer -avustuksen myöntämisen päättämiseksi nyky muodossaan, edellyttäen että yritysten kansainvälistymistä ja liiketoiminnan kasvattamista globaalisti tuetaan muilla tavoin. Olemme saaneet yrityksiltä palautetta, että kyseistä avustusta on ollut hankala käyttää, mikä on todennäköisesti vaikuttanut avustuksen vähäiseen hyödyntämiseen. Uudelleen konseptoituna tämäntyyppiselle palvelulle olisi kuitenkin kysyntää ekosysteemityyppisen toiminnan edistämiseksi ja viennin kasvattamiseksi.

Emme kuitenkaan tue Exhibition Explorer -messuavustuksen myöntämisen ehtojen tiukentamista. Kansainväliset messut ovat etenkin pk-yrityksille tärkeä väylä uusien innovaatioiden esittelyyn ja asiakassuhteiden ylläpitoon myös nykyisillä markkinoilla. Esimerkiksi rahtikulut voivat olla merkittävät, ja osallistuminen kansainvälisille messuille onkin monelle pk-yritykselle iso taloudellinen panostus. Uusin markkinoihin kohdistaminen on haastavaa, koska meriteollisuuden kansainvälistymistä ei tehdä maittain ja kansainvälisillä messuilla voidaan tavoitella uusia markkinoita, vaikka itse messutapahtuma sijaitsisi maassa, johon yrityksellä on jo vientiä. Messuosallistujat ovat tärkeimmillä messuilla kaikkialta maailmasta.

Suomalaisten yritysten kansainvälistymisen tukeminen on erityisen tärkeää vientivetoisilla aloilla, kuten meriteollisuudessa. Kansainvälistymisavustusten ehtojen kiristäminen voi asettaa suomalaiset toimijat huonompaan asemaan kilpailijamaihin nähden. Suomen näkyvyyden vähentyessä on riskinä myös viennin vähentyminen.

Kansainvälistymiseen panostamisen on oleellinen osa innovaatioiden kaupallistamista ja Suomen viennin kasvattamista. Kansainväliset messut ovat toimineet erinomaisina alustoina uusien yhteistyökumppaneiden löytämiseen esimerkiksi TKI-toimintaan. Messujen merkitys on edelleen lisääntynyt erityisesti koronan jälkeen. Nyt matkustetaan muuten vähemmän ja siksi esimerkiksi messuille kokoonnutaan ja siellä tapahtuvaan kanssakäymiseen panostetaan.

Meriteollisuuden murros kohti päästötöntä, digitalisoitunutta ja automatisoitunutta merenkulkua on suuri mahdollisuus Suomelle ja tarjoaa tilaisuuden kasvattaa vientiä merkittävästi. Näiden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi on tärkeää, että kansainvälistymiseen liittyvää tukea erityisesti pk-yrityksille ja puhdasta siirtymää mahdollistaville ratkaisuille ei heikennetä. Yleisestikin kasvun saavuttamiseksi Suomessa ja viennin lisäämiseksi kansainvälistymiseen liittyviä palveluita ei tulisi supistaa vaan päinvastoin kasvattaa.

Andersson Elina
Meriteollisuus ry